

पारिष्वेण von परिष्वा *gāṇa* पलघादि zu P. 4, 2, 110. Davon पारिष्वेण
Schol. zu 144; vgl. 1, 1, 58, Vārtt. 2, Sch.

पारिष्वेण (wie eben) adj. f. ई mit einem Graben umgeben P. 5, 1, 17.
०षी भूमि: Sch.

पारिष्यामिक (von परिष्याम्) adj. um ein Dorf herum gelegen P. 4, 3, 61.

पारिज्ञात (von परि - ज्ञात) m. 1) der Korallenbaum, *Erythrina indica* Lam., ein stattlicher Baum, der im Juni seine Blätter verliert und sich alsdann mit grossen carmesinrothen Blüthen bedeckt, Trik. 3, 3, 172. H. an. 4, 121. MED. t. 213. MBh. 1, 7587. 3, 11574. 14587. 7, 8551. 9, 2181. 11, 331. R. 6, 96, 8 (*Holz von diesem Baume*). Suçr. 2, 77, 20. R̄t. 6, 19. Bhāg. P. 8, 2, 10. Nach Trik. und H. an. auch = मन्दार; vgl. HARIV. 7168. fgg., wo der Paradiesbaum पारिज्ञात mit मन्दार identifiziert wird. Vgl. पारिभद्र. — 2) N. eines der 5 Bäume des Paradieses, der bei der Quirlung des Oceans hervorkam, in Indra's Besitz gelangte und von Kṛṣṇa dem Indra geraubt wurde, Trik. H. 179. H. an. MED. MBh. 5, 4413. 7, 403. HARIV. 6981. 7002. fgg. 7168 (Etym. des Wortes). 7654. fgg. Rāgh. 6, 6, 10, 11. 17, 7. LALIT. ed. Calc. 347, 14. TATTVAS. 45. VP. 76. 586. 613. Bhāg. P. 8, 8, 6. PĀNKAT. 263, 22. Kād. in Z. d. d. m. G. 7, 584. °त्सुरण der Raub des P., so heissen die Abschnitte im HARIV. und im VP., die dieses Ereigniss beschreiben; so heisst aber auch eine von Gopāladāsa verfasste Komödie, Verz. d. Oxf. H. No. 468. Am Ende von Büchertiteln: अपरार्कार्णवपारिज्ञातान् Verz. d. B. H. No. 1170. पराशरमाधीयमदनपरिज्ञातादिषु, प्रयोग ० 1176. — 3) Wohlgeruch: बहुतोऽत्र ऽता: VARĀH. BH. S. 76, 33. — 4) N. pr. eines Ṛshi MBh. 2, 145. — 5) N. pr. eines Nāga aus Airāvata's Geschlecht MBh. 1, 2152.

पारिज्ञातक m. 1) = पारिज्ञात 1. AK. 2, 4, 2, 6. Trik. 3, 3, 172. Suçr. 2, 89, 12. ČATR. 1, 40. — 2) = पारिज्ञात 2. AK. 1, 1, 1, 45. HALĀJ. 1, 135. BRAHMĀV. P. in Verz. d. Oxf. H. 26, a, 14. — 3) N. pr. eines Weisen MBh. 2, 109.

पारिज्ञातमय adj. f. ई aus den Blumen des Paradiesbaumes Pāriǵāta gemacht: स्त्री KATHĀS. 15, 129.

पारिज्ञातवत् adj. mit dem Paradiesbaum Pāriǵāta versehen: गरुड HARIV. 7549.

पारिज्ञातस्त्वतीमत्तु (पा० - स० + म०) m. pl. Bez. bestimmter Zaubersprüche Verz. d. Oxf. H. 93, b, 3.

पारिण m. N. pr. eines Mannes PAVARĀDH. in Verz. d. B. H. 37, 9. पारिणक 59, 23. पारिण 24.

पारिणाय्य (von परिणाप = परिणाप) n. Heirathsgut: मातुः पारिणा-यं त्रियो विभजेत् VASISHTHA in DĀVARA. 132, 12. — Vgl. u. dem folg. W.

पारिणाय्य (von परिणाप) n. Hausgeräthe: श्रव्यस्य संग्रहे चैतो व्यये चैव नियोजयेत् । शौचे धर्मे इन्वपक्षां च पारिणाय्यस्य चेतपो ॥ M. 9, 11. Nach KULL. = गृहायकरणस्य शत्यासनकुण्डकटाहृदैः. Die v. l. hat पारिणाय्यस्य und पारिणाय्यस्य, welches letztere von RĀGHAVĀNANDA (bei Lois.) und im UDĀHĀTATTVĀ (s. CKDr. Suppl.) auf dieselbe Weise wie पारिणाय्य von KULLĀKABHĀTTĀ erklärt wird. — Vgl. पारिणाय्य.

पारितथ्या (wohl von परि + तथ्य) f. eine Perlenschnur, mit der das Haar gebunden wird, AK. 2, 6, 8, 4. H. 685.

पारितवत् adj. das Wort पारित oder andere Formen des Stammes पारये enthaltend ÇĀNK. Br. 7, 8.

पारितेष्विक (von परितेष्व) n. Belohnung (als Zeichen der Zufriedenheit): भक्त न कादाचित्प्रियपवचनं निष्फलीकृतं मया । तद्वृत्तां °कम् MĀRKĀ. 82, 9. 89, 24. KATHĀS. 12, 9. 18, 209. RĀGĀ-TAB. 4, 667. ममापि — °कौं धार्यसि MURĀBI im ÇKDRA.

पारिष्वेष्ट्र m. patron. von परिष्वे *gāṇa* प्रुधादि zu P. 4, 1, 123.

पारिष्वेष्ट्रिक (von परिष्वे + धर्म) m. Standartenträger VJUTP. 93.

पारिन्द्र m. = पारीन्द्र Löwe H. 1284.

पारिपन्थिक (von परिपन्थम्) m. der am Wege lauert, Räuber, Dieb P. 4, 4, 36. H. 381. HALĀJ. 2, 183. — Vgl. परिपन्थिक, पारिपन्थिक.

पारिपात्र n. nom. abstr. von परिपाठी ÇKDRA. WILS.

पारिपात्र m. 1) N. eines der 7 Hauptgebirge Indiens, der westliche Vindhja Trik. 2, 3, 4. MBh. 2, 412. 3, 12920. 17295. 17318. 6, 319. 12, 4719. 14, 1173. HARIV. 7547. 7549. 7562. fg. R. 4, 10, 26. 43, 27. 5, 38, 27. 6, 2, 42. SUÇR. 1, 172, 9. 2, 169, 3. VARĀH. BH. S. 5, 69. 6, 10. 14, 4. 69, 12. VP. 174. MĀRK. P. 54, 23. 55, 10. 37, 11. 20. Häufig auch परि-यात्र geschrieben; z. B. PRĀVARĀDH. in Verz. d. B. H. 34, 9. MBh. 12, 4856. HARIV. 12843. RĀGH. 18, 15. VP. 172. BHĀG. P. 5, 16, 28. 19, 16 und in den Hdschr. von VARĀH. BH. S. — 2) N. pr. eines Sohnes des Abt-nagu (Antha) VP. 386. पारिपात्र RĀGH. 18, 15. BHĀG. P. 9, 12, 2. — Würde, wenn die Form richtig ist, auf परि + पात्र zurückzuführen sein. Vgl. पारिपात्र.

पारिपात्रक m. = पारिपात्र 1. AK. 2, 3, 3 nach ÇKDRA.; COLEBR. und Lois. haben °पात्रक.

पारिपात्रिक und °पात्रिक m. ein Bewohner des Gebirges Pāripatra oder Pāriyattra VARĀH. BH. S. 10, 15. Nach H. 1031, v. l. ist पारिपात्रिक = पारिपात्र 1.

पारिपात्रिक MBh. 12, 12100 wohl nur fehlerhaft für पारिपन्थिक.

पारिपार्श्व (von परिपार्श्व) n. Gefolge, Dienerschaft: प्रगुम्बं नायकं कृत्वा शाम्बं कृत्वा विद्वषकम् । पारिपार्श्वं गदं वीरमन्यान्मैमांस्तथैव च ॥ HARIV. 8664.

पारिपार्श्वक (wie eben) adj. zur Seite stehend: चरा: °का: Diener MBh. 12, 4339. m. Gehilfe des Schauspieldirectors H. 330 (v. l. °पार्श्विक).

°पार्श्विका f. Dienerin MĀLĀV. 47, 8.

पारिपार्श्विकी (wie eben) SIDHU. K. zu P. 4, 4, 29. adj. zur Seite stehend, zum Gefolge gehörend, m. Diener (pl. Gefolge): एवमुक्ता तु तान्सर्वात्रात्तसान्पारिपार्श्विकान् R. 6, 21, 17. MĀLĀV. 3, 7. 12. 4, 6. PRAB. 78, 17. 19. माठरः पिङ्गलो दृपदश्च चण्डिश्च: °का: AK. 1, 1, 2, 33. H. 103. Gehilfe des Schauspieldirectors 330, v. l. für °पार्श्विक. Verz. d. Oxf. H. 138, a, 4. 145, a, 29.

पारिपेल n. = परिपेल COLEBR. und Lois. zu AK. 2, 4, 4, 19.

पारिष्वेष्ट्र (von परिष्वेष्ट्र) 1) adj. f. श्रा a) schwimmend: °प्लव HARI. 3629.

श्रव्यु °वा पृथ्वीम् 39. श्रालत्यं सारसानि — पम्पासलिलानि RĀGH. 13, 30. शिरेषप्रस्तवावत्साः: — °वा: स्तोतसि 16, 61. (मारुते) यस्मिन्यापिष्वेष्ट्रा दिव्या वक्त्रायामो विक्रायसा MBh. 12, 12410. — b) sich hin und her bewegend AK. 3, 2, 24. H. 1453. an. 4, 305. MED. v. 60. HALĀJ. 4, 10. सितातपत्रैः HARIV. 13153. °वनानि 8967. °नेत्र RĀGH. 3, 11. °दृष्टि BHĀG.